ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1973

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Χρήστου Λαδᾶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3230.221-23 & 3237.283-86

ΤΑ ΝΕΑ

14 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΘΗΝΑ, ΕΤΟΣ 29ο, ΑΡ. 8671 ● ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 3

Ο ΓΡΙΒΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΔΩΣΗ ΤΑ 4 ΟΝΟΜΑΤΑ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΕΛΙΔΑ

Μετά τήν παραίτηση τῶν κ.κ. Μακαρέζου, Ἀσλανίδη, Μπαλοπούλου

ΣΚΛΗΡΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΜΕ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

● Πιθανή ἀποχώρηση καί ἄλλων ὑπουργῶν σήμερα ● Αὐστηρή ἀπάντηση τοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου στόν παραιτηθέντα ἀντιπρόεδρο ● Ἔκτακτο ὑπουργικό συμβούλιο τό πρωΐ ● Τήν Δευτέρα ἡ ἐντολή στόν κ. Μαρκεζίνη;

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΤΗΝ ΣΥΣΚΟΤΙΣΗ

— Μήπως ἐνδιαφέρεστε γιά τήν ἐπάνοδο στόν κοινοβουλευτισμό, καμπαλέρο;

Χωρίς λόγια.
(τοῦ Κώστα Μητρόπουλου)

Μιά σκληρή καί πλατειά διαμάχη στόν «χῶρο τῆς ἐπαναστάσεως», καί μάλιστα στήν κορυφή τῆς πυραμίδας τοῦ καθεστῶτος, ἦλθε στό φῶς χθές, καί ὅλοι οἱ παρατηρηταί διερωτῶνται σήμερα ποιές θά εἶναι οἱ συνέπειές της. Κάτω ἀπό αὐτό τό πρίσμα ἐπισκοποῦνται τά χθεσινά γεγονότα, δηλαδή: Ἡ παραίτηση τοῦ κ. Ν. Μακαρέζου καί τῶν κ.κ. Ἀσλανίδη καί Μπαλοπούλου, οἱ δηλώσεις καί οἱ κατηγορίες τοῦ πρώτου, ἡ αὐστηρή ἀπάντηση τοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου, ἡ ἐσπευσμένη πρόσκληση τοῦ κ. Μαρκεζίνη γιά νέα συνάντηση, καί ἴσως ἀνάθεση τῆς ἐντολῆς, τή Δευτέρα τό πρωΐ, τό σημερινό ἔκτακτο ὑπουργικό συμβούλιο καί τά συναφῆ στοιχεῖα τῆς ὀξύτατης κρίσεως. Ἀπέναντι στά διαδραματιζόμενα ἔρχονται, σάν φυσική ἀντίδραση, ἡ γενικώτερη ἀπορία τῆς κοινῆς γνώμης γιά τό νόημα τῆς συγκρούσεως μεταξύ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἐξουσίας, καθώς ἐπίσης καί οἱ δριμύτατες ἐπικρίσεις τοῦ κ. Γεωργ. Μαύρου γιά τήν πλήρη συσκότιση μέσα στήν ὁποία «λειτουργοῦν» οἱ διαδικασίες τῆς «ἀλλαγῆς».

Πολιτικοί παρατηρηταί ἔχουν τή γνώμη ὅτι, μέ τήν πιθανολογούμενη ἀνάθεση τῆς ἐντολῆς στόν κ. Μαρκεζίνη τήν Δευτέρα τό πρωΐ, θά καταστιγάση, πρός τό παρόν, ἡ ἀναταραχή πού ὑπάρχει μεταξύ τῶν τέως στρατιωτικῶν ὑπουργῶν τῆς Κυβερνήσεως. Λέγεται, ἐξ ἄλλου ὅτι, κατά τό σημερινό ἔκτακτο Ὑπουργικό Συμβούλιο, ὁ Πρόεδρος κ. Γ. Παπαδόπουλος θά ζητήση τήν ὑποβολή τῶν παραιτήσεων τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ὄψει ἀναθέσεως τῆς πρωθυπουργίας στόν κ. Μαρκεζίνη. Οἱ ἀνταποκριταί τῶν ξένων πρακτορείων μεταδίδουν ἐκτενῆ τηλεγραφήματα γιά τίς ἐξελίξεις. Σύμφωνα μέ τό Ἀσσοσιέϊτεντ Πρές, ἡ παραίτηση τοῦ κ. Μακαρέζου καί τά συναφῆ «δέν πρόκειται νά διακόφουν τήν ὑπεσχημένη ἀπό τόν κ. Γ. Παπαδόπουλο διαδικασία τῆς ἐπιστροφῆς στόν ὁμαλό κοινοβουλευτικό βίο».

Δέν πρόκειται νά καμφθῆ

Γενικά πιστεύεται, ὅτι παρά τά διαδραματιζόμενα στόν «χῶρο τῆς Ἐπαναστάσεως», ὁ κ. Γ. Παπαδόπουλος δέν πρόκειται νά καμφθῆ καί ὅτι θά προχωρήση στή «λύση Μαρκεζίνη», ἔστω καί ἄν ἐμμείνουν στή διαφωνία τους οἱ ἐκ τοῦ Στρατοῦ προερχόμενοι ὑπουργοί καί παλαιοί συνεργάτες του.

Τό θέμα πού προκάλεσε τήν ὀξεῖα διαφωνία τῶν τέως στρατιωτικῶν μέ τόν κ. Γ. Παπαδόπουλο, δηλαδή ἡ συμμετοχή ὁμάδος σημερινῶν ὑπουργῶν στή νέα Κυβέρνηση παραμένει. Σύμφωνα μέ

Στή σελίδα 7

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. Ν. ΜΑΚΑΡΕΖΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ

ἐξακριβωμένες πληροφορίες, οἱ «τοποτηρηταί» πού θά μετάσχουν τελικά στήν Κυβέρνηση Μαρκεζίνη εἶναι δέκα τέσσερις. Κατ' ἄλλες, ὁ ἀριθμός πιθανό νά εἶναι μικρότερος. Κύκλοι προσκείμενοι στόν κ. Μαρκεζίνη ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἴδιος ὁ ὑποψήφιος πρωθυπουργός ζήτησε νά παραμείνουν 5 ὡς 6 ἀπό τούς σημερινούς ὑπουργούς στήν Κυβέρνησή του καί εἰδικώτερα ὁ κ. Ἰ. Ἀγαθαγγέλου.

★ Μέ τόν τελευταῖο, λέγεται ὅτι ὁ κ. Μαρκεζίνης εἶχε ἐπανειλημμένα συνεργασθῆ τόν τελευταῖο καιρό καί συγκεκριμένα κατά τήν κατάρτιση τοῦ νόμου περί Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ὅταν ρωτήθηκε, πάντως, χθές βράδυ ὁ κ. Μαρκεζίνης ἄν δέχθηκε «συστάσεις» νά πάρη ὡς συνεργάτες ὑπουργούς (μή στρατιωτικούς) ἀπό τή σημερινή Κυβέρνηση, δήλωσε:

— Δέν εἶμαι ἀπό ἐκείνους πού δέχονται πιέσεις...

Δέν εἶπε τίποτα σέ κανένα

Ἐξ ἄλλου, κύκλοι προσκείμενοι στόν κ. Μαρκεζίνη, τόνιζαν χθές κατηγορηματικά ὅτι μετά τά ὅσα δήλωσε στό ἀμερικανικό πρακτορεῖο «Ἡνωμένος Τύπος», πρίν ἀπό τό Δημοψήφισμα, ὁ κ. Μαρκεζίνης δέν ἔδωσε οὔτε συνέντευξη, οὔτε πληροφορία γιά τά μελλοντικά του σχέδια.

Τά παρασκήνια

Ὡς πρός τούς πραγματικούς λόγους τῆς διαφωνίας τοῦ κ. Νικ. Μακαρέζου μέ τόν κ. Γ. Παπαδόπουλο, δέν ἔχει γνωσθῆ μέχρις ὥρας τίποτε τό συγκεκριμένο. Ὁ ἴδιος ὁ τέως ἀντιπρόεδρος, κατά τή χθεσινή συνομιλία του μέ τούς δημοσιογράφους ἀπέφυγε νά ἀναφερθῆ σέ λεπτομέρειες. Ἁπλῶς ἔκανε ὑπαινιγμούς, οἱ ὁποῖοι ὅμως γεννοῦν πολλά ἐρωτηματικά καί προκαλοῦν διάφορα σχόλια. Συγκεκριμένα, ὁ κ. Μακαρέζος τόνισε:

1 ὅτι διεφώνησε μέ τόν κ. Γ. Παπαδόπουλο, πάνω σέ «κρίσιμο» θέμα

2 ὅτι ἡ σοβαρότης τοῦ θέματος δέν τοῦ ἐπέτρεπε πλέον νά μείνη στήν Κυβέρνηση,

3 ὅτι γιά ὁρισμένα σημεῖα τῆς «πολιτειακῆς διαρθρώσεως» ἔχει διάφορη γνώμη,

ἀλλ' ὅτι αὐτά εἶναι δυνατό νά διορθωθοῦν στό μέλλον ἀπό τή μέλλουσα Βουλή,

4 ὅτι ἡ παλαιότερη κατάργηση τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ, πού τό θεωροῦσε «ευελίκτο» ὄργανο, κατάλληλο γιά τήν ἄσκηση σωστῆς ἀναπτυξιακῆς πολιτικῆς, τόν βρῆκε ἀντίθετο, ἀλλά ὅτι παρέμενε ἔκτοτε στήν Κυβέρνηση γιά γενικώτερους λόγους.

★ Ἡ διαφωνία τοῦ κ. Μακαρέζου σέ θέματα, ὅπως εἶπε, «πολιτειακῆς διαρθρώσεως» ἀναφέρεται — κατά τήν ἄποψη τῶν πολιτικῶν παρατηρητῶν — στίς ὑπερβολικές ἁρμοδιότητες τοῦ

● Συνέχεια στή σελίδα 11

ΜΕ ΒΟΥΛΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΟΔΙΚΕΙΟΥ

Ἀπηλλάγη ὁ Θεοδωράκης

ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΤΑΙ Ο κ. ΜΠΡΙΛΛΑΚΗΣ

Ὁ κ. Μίκης Θεοδωράκης, ὁ κ. Λεων. Τζεφρόνης καί ἄλλα ἄτομα πού κατηγοροῦντο γιά παράβαση τοῦ Α. Ν. 509 ἀπηλλάγησαν ἀπό τήν κατηγορία μέ βούλευμα τοῦ Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν Ἀθηνῶν. Τά ὀνόματα τῶν λοιπῶν δέν ἔγιναν γνωστά. Μέ τό ἴδιο βούλευμα παραπέμπεται νά δικασθῆ στό Πενταμελές Ἐφετεῖο γιά παράβαση τοῦ 509 ὁ πρώην βουλευτής τῆς ΕΔΑ κ. Ἀντώνιος Μπριλλάκης.

Οἱ ἀνωτέρω ἐφέροντο ἀναμεμιγμένοι σέ μία καί τήν αὐτή ὑπόθεση. Περισσότερες πληροφορίες δέν ἔγινε δυνατό νά γνωσθοῦν μέχρι στιγμῆς.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΨΑΧΝΕΙ ΓΙΑ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑ!

ΡΩΜΗ, 20. Ἀσσοσιέϊτεντ Πρές. — Ὁ πρώην βασιλεύς Κωνσταντῖνος παρέδοσε χθές ἀποχαιρετιστήρια δεξίωση πρός τούς ξένους δημοσιογράφους στούς ὁποίους καί ἐπανέλαβε ὅτι μέ τήν Ἄννα - Μαρία καί τά παιδιά τους ἀναχωρεῖ αὔριο γιά τήν Ὀξφόρδη, ὅπου σχεδιάζει νά ὁλοκληρώση τίς σπουδές του στίς Πολιτικές Ἐπιστήμες στό ἐκεῖ Πανεπιστήμιο.

Ὁ ἡλικίας 33 ἐτῶν τέως μονάρχης δήλωσε στούς δημοσιογράφους ὅτι θά κοιτάξη νά βρῆ σπίτι καί μιά ἀξιοπρεπῆ δουλειά γιά νά ζήση τήν οἰκογένειά του, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἐλάχιστα χρήματα σέ ρευστό διαθέτει.

Φλέμιγκ - Πλυτᾶς

Στό μεταξύ, μέ καθυστέρηση δύο ἐτῶν ἔγιναν γνωστοί οἱ λόγοι, γιά τούς ὁποίους ἀφαιρέθηκε ἡ ἰθαγένεια ἀπό τή λαίδη Φλέμιγκ καί τόν πρώην δήμαρχο Ἀθηναίων κ. Γ. Πλυτᾶ. Ἀπό τή λαίδη Φλέμιγκ ἡ ἰθαγένεια ἀφαιρέθηκε στίς 12 Νοεμβρίου 1971 καί ἀπό τόν κ. Πλυτᾶ στίς 6 Αὐγούστου 1971, χωρίς οὔτε τότε, οὔτε ἀργότερα νά δοθοῦν στή δημοσιότητα οἱ σχετικοί λόγοι.

Ὅπως ἔγινε γνωστό, ἡ πράξη περί ἀφαιρέσεως τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἀπό τή λαίδη Φλέμιγκ στηρίχθηκε στό ἀπό 6 Νοεμβρίου 1971 ἔγγραφο τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας (Γ.Δ.Ε.Α.). Στό ἔγγραφο αὐτό ἀναφέρεται ὅτι

● Συνέχεια στή σελίδα 11

ΠΡΟΣΑΓΕΤΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟ ΠΡΩΙ

Ὁ Στάθης Παναγούλης στόν εἰσηγητή Στρατοδικείου

ΓΙΑ ΑΠΕΙΘΕΙΑ, ΕΞΥΒΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Τή Δευτέρα προσάγεται στόν εἰσηγητή τοῦ Διαρκοῦς Στρατοδικείου Ἀθηνῶν, κατηγορούμενος γιά ἀπείθεια, ἐξύβριση καί ἄλλα ἀδικήματα, ὁ ὑπηρετῶν τή θητεία του Στάθης Παναγούλης. Ὁ Παναγούλης εἶχε μεταχθῆ χθές γιά νά ἀπολογηθῆ, ἀλλά ζήτησε καί ἔλαβε 48ωρη προθεσμία.

Τά ἀδικήματα γιά τό ὁποῖα κατηγορεῖται ὁ Στάθης Παναγούλης, διεπράχθησαν στό στρατόπεδο Τριπόλεως, ὅπου ὑπηρετεῖ μετά τήν ἀποφυλάκισή του, στίς 9 Σεπτεμβρίου 1973. Σύμφωνα μέ πληροφορίες, ἐκείνη τήν ἡμέρα μετέβησαν στήν Τρίπολη γιά νά τόν ἐπισκεφθοῦν ἡ μητέρα του κ. Ἀθηνᾶ Παναγούλη καί διάφοροι φίλοι του. Στό στρατόπεδο ἐπετράπη ἡ εἴσοδος μόνο στή μητέρα του. Ὁ Στάθης Παναγούλης ἐπέμενε ὅτι ἔπρεπε νά τοῦ ἐπιτραπῆ νά συναντήση τούς φίλους του ἔξω ἀπό τό στρατόπεδο. Τό αἴτημα ἀπερρίφθη, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπέμενε καί τελικῶς ἐγκατέλειψε ἀπό τό στρατόπεδο χωρίς ἄδεια. Τοῦ ἔγινε σύσταση νά ἐπανέλθη στό στρατόπεδο, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε, δημιουργήθηκε ἐπεισόδιο καί τελικά συνελήφθη ἀπό ἄνδρες τῆς ΕΣΑ. Ἀμέσως ἀσκήθηκε δίωξη ἐναντίον του καί χθές μετήχθη στήν Ἀθήνα γιά νά ἀπολογηθῆ ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Νικολαΐδη.

Χθές, στόν εἰσηγητή κατέθεσε ἡ κ. Ἀθηνᾶ Παναγούλη, ἡ ὁποία, ὅπως ἔγινε γνωστό, ἰσχυρίσθηκε ὅτι τό ἐπεισόδιο ὀφειλόταν καί στήν ψυχική ἀναστάτωση πού ἔχει ὑποστῆ ὁ γιός της λόγω τῆς φυλακίσεως καί τῶν ταλαιπωριῶν πού ἔχει περάσει.

Μία ἑβδομάδα πρίν ἀπό τό ἐπεισόδιο, τόν εἶχαν ἐπισκεφθῆ στήν Τρίπολη καί συζήτησαν μαζί του, ἡ Ἰταλίδα δημοσιογράφος Ὀριάνα Φαλλάτσι καί ὁ ἀδελφός του Ἀλέξανδρος Παναγούλης.

Σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα

ΡΑΓΔΑΙΕΣ ΒΡΟΧΕΣ, ΧΑΛΑΖΙ ΚΑΙ ΠΤΩΣΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ

Κεραυνός σκότωσε ναυτικό

Θά συνεχισθῆ γιά ἕνα ἀκόμα 24ωρο τουλάχιστον, σύμφωνα μέ πρόβλεψη τῆς Μετεωρολογίας, ἡ κακοκαιρία πού ἐνέσκηψε ἀπό χθές σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα.

Μέ ἰδιαίτερη σφοδρότητα ἐπλήγη ἡ Δυτική Ἑλλάδα, ὅπου ἔπεσαν ραγδαῖες βροχές συνοδευόμενες ἀπό κεραυνούς. Ἐπίσης ἡ θερμοκρασία κατέβηκε σέ χαμηλά ἐπίπεδα.

● Στή Ζάκυνθο καί Κεφαλληνία ἡ κακοκαιρία ἔχει ἐκστασιάσει ἀπό 24ώρου.

● Στό χωριό Κουρκουμελάτα Κεφαλληνίας, κεραυνός σκότωσε τόν Σταῦρο Λυκούδη, 23 ἐτῶν, ναυτικό, καί τραυμάτισε τόν Ἀντώνιο Χρ. Καγκάδη, 13 ἐτῶν.

ΠΥΡΓΟΣ: Ραγδαῖες βροχές καί κεραυνοί πλήττουν ἀπό 24ώρου τό νομό Ἠλείας. Πλημμύρες σημειώθηκαν στήν περιοχή Πύργου καί μία ἀγροικία κατέρρευσε.

Στήν περιοχή τῆς Ἤλιδος οἱ κεραυνοί κατέστρεψαν τήν τηλεφωνική καί ἠλεκτρική ἐγκατάσταση τοῦ οἰκήματος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ: Κατακλυσμιαῖες βροχές πέφτουν ἀπό χθές τό βράδυ, μέ ἀποτέλεσμα νά σημειωθῆ σοβαρά βλάβη στό δίκτυο τῆς ΔΕΗ καί νά διακοπῆ τό φῶς σ' ὁλόκληρο τό νομό Κορίνθου.

Ἐξ ἄλλου, βροχές ἔπεσαν χθές σέ πολλές περιοχές τῆς Κεντρικῆς καί Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Ἀπό τά νερά κατεκλύσθη ἡ σιδηροδρομική γραμμή κοντά στό Μακρυγιαλό Κατερίνης, μέ ἀποτέλεσμα νά σημειωθῆ καθυστέρηση στά δρομολόγια τοῦ ΟΣΕ. Ἐπίσης προκλήθηκαν βλάβες στό δίκτυο ὑδροδοτήσεως τῆς Κοζάνης καί διακόπη ἐπί ὧρες ἡ παροχή ὕδατος.

Στήν Ἔδεσσα ἔπεσαν ραγδαῖες βροχές, συνοδευόμενες ἀπό χαλάζι. Κατεκλύσθησαν πολλές ἀγροικίες καί προκλήθηκαν ζημιές σέ ἀγροκτήματα Σέ πτηνοτροφεῖο τῆς περιοχῆς πνίγηκαν 500 πουλαρικά. Ὡς τό μεσημέρι χθές συνεργεῖα τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας παρεῖχαν βοήθεια πρός ἀντιμετώπιση πλημμυρῶν, ἐνώ συνεργεῖα τῆς Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν ἠσχολοῦντο μέ τήν διάνοιξη τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης — Ἐδέσσης.

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

Διαφωνίες, παραιτήσεις, ἀνασχηματισμοί...

ΔΕΝ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΛΑΟ

Στό σημερινό «ΒΗΜΑ» δημοσιεύεται τό ἀκόλουθο ἄρθρο:

Ἡ ξαφνική παραίτηση τοῦ κ. Μακαρέζου (πού δέν ἦταν ἄλλωστε καί τόσο ξαφνική ἀφοῦ ὀφείλεται σέ συνεχεῖς διαφωνίες) καθώς καί οἱ ἀλυσιδωτές παραιτήσεις κι' ἄλλων στρατιωτικῶν — μελῶν τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, εἶναι χρήσιμες γιά νά μᾶς θυμίζουν μιάν ἀναπόδραστη ἀλήθεια:

Πῶς οἱ μεταβολές στήν κυβερνητική σύνθεση καί οἱ διαφωνίες σέ ΒΑΣΙΚΑ θέματα ἀρχῆς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 9

Εὔθυμα καί σοβαρά

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ ΤΙΝΑ

Τοῦ ΔΗΜ. ΨΑΘΑ

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΑΚΟΜΗ, λοιπόν, περί ποδοσφαίρου ἤ μᾶλλον περί ποδοσφαιρικῆς δημοσιογραφίας. «Ἀποτελεῖ πλέον παράδοσιν διά τούς χρονογράφους τῶν ἐφημερίδων — γράφει ἀθλητική ἐφημερίδα— ὁσάκις δέν ἔχουν θέματα διά νά συμπληρώσουν τάς στήλας των, νά καταφεύγουν εἰς σχόλια γύρω ἀπό τόν ἑλληνικόν ἀθλητισμόν καί εἰδικώτερον τό ἑλληνικόν ποδόσφαιρον. Διά τοῦτο δέν μᾶς ἐξέπληξε ἕνα ἀκόμη χρονογράφημα, δημοσιευθέν προχθές εἰς ἀπογευματινήν ἐφημερίδα καί ἀναφερόμενον εἰς τήν ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗ ἐπιτυχίαν τοῦ ΠΑΟΚ εἰς τήν Βαρσοβίαν...».

«Καί ἡ ὁποία ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ἐπιτυχία —ἔπρεπε νά προσθέση ἡ ἐφημερίδα— ἄφησε ΑΝΑΥΔΗ τήν Εὐρώπη!». Γιατί, ὅμως, παράλειψε ὁ εὐφυής συντάκτης τό σχολίο τήν λέξη ἐκείνη ἀκριβῶς πού ἔδωσε λαβή στό χρονογράφημά μου, καθώς παρουσίαζε σύσσωμη τήν Εὐρώπη ἐμβρόντητη μπροστά στό κατόρθωμα τῆς ἑλληνικῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας; Διότι ἁπλούστατα καταλαβαίνει καί ὁ ἴδιος ὁ ἀθλητικογράφος πόσο ξεπερνᾶ τά ὅρια τοῦ κωμικοῦ ὁ τέτοιος χειρισμός μιᾶς ποδοσφαιρικῆς ἐπιτυχίας, τήν ὁποίαν γελοιοποιεῖ μέ τήν πομπώδη φρασεολογική του προβολή. Ἄν δέν τό καταλαβαίνει, τόσο τό χειρότερο. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἔχω δίκιο ὅταν λέω ὅτι ἀπό μερικούς ἀθλητικογράφους χάθηκε τό αἴσθημα τοῦ γελοίου.

Δέν ἐπρόκειτο ν' ἀπαντήσω στά παραπάνω σχόλια — συνηθισμένος, ἄλλωστε, στίς ἀθλητικές ἐφημερίδες— ἄν δέν παρουσιαζόταν ἡ ἴδια ζωηρή ἀντίδραση ἐκ μέρους τοῦ «Συνδέσμου Ἀθλητικοῦ Τύπου» σέ μιά ἐπιστολή, πού φέρνει, μάλιστα, τήν ὑπογραφή τοῦ φίλου καί διαλεκτοῦ συνάδελφου κ. Χρήστου Σβολόπουλου, μέ τήν ἰδιότητα τοῦ προέδρου τοῦ παραπάνω Σωματείου.

«Μᾶς φαίνεται περίεργο τό γεγονός —γράφει— ὅτι ἕνας δημοσιογράφος τῆς περιωπῆς σας ἀπεφάσισε νά ἀσχοληθῆ καί νά κριτικάρη ἕνα θέμα —τό ποδόσφαιρο— περί τοῦ ὁποίου ἔχει τελεία ἄγνοια, ὅπως ὁμολογεῖτε στό δημοσίευμά σας. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ἄγνοια σᾶς ὡδήγησε σέ ἐσφαλμένα σχόλια, διότι, ἄν ἐγνωρίζατε τά τῶν διεθνῶν κανονισμῶν, περί "Κυπέλλων Εὐρώπης", διεθνῶν ἀγώνων ποδοσφαίρου κτλ., θά εἴχατε ἀσφαλῶς κατανοήσει ὅτι τό νά ἀποσπάση μιά ἑλληνική ὁμάδα ἰσοπαλία στήν Βαρσοβία, ἀπό μιά πολωνική ὁμάδα καί μάλιστα μέ 1—1 (φυσικά δέν γνωρίζετε τόν κανονισμό περί ἐκτός ἕδρας ἐπιτυγχανομένου τέρματος) ἀποτελεῖ πραγματικήν ἐπιτυχίαν...».

Ἡ ὁποία πραγματική ἐπιτυχία ἄφησε... ἀναυδη τήν Εὐρώπη; Γιατί δέν τό προσθέτει αὐτό στό γράμμα του οὔτε ὁ φίλτατος πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου; Γιά τόν ἴδιο λόγο, δέβαια, γιά τόν ὁποῖον οὔτε ἡ ἀθλητική ἐφημερίδα ἐπανάλαβε τήν καμωμένη τούτη ὑπερβολή, πού ἀποτελεῖ τό ἄκρον ἄωτον τῶν φαιδροτήτων τῆς ἀθλητικῆς φιλολογίας, οἱ ὁποῖες ἔλκουν κατά καιρούς τό ἐνδιαφέρον τοῦ χρονογράφου. Ἐπιχειρῶ, λέει, κριτικήν τοῦ ποδοσφαίρου ἐνῶ ὁμολογῶ ὅτι δέν ἔχω ἰδέαν. Ὁ ἰσχυρισμός εἶναι τό λιγώτερο ἀστεῖος. Οὔτε κριτική τοῦ ποδοσφαίρου ἔκανα ποτέ, γιατί οὔτε καί μ' ἐνδιαφέρει —ἄλλο εἶναι τό ἀντικείμενο τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ χρονογράφου: Ἡ ἀθλητική δημοσιογραφία, τῆς ὁποίας οἱ ἐπικές ἐξάρσεις καί ὁ ἀκατάσχετος φιλολογικός οἶστρος (πού ἐπιστρατεύει λέοντες, τίγρεις, λεοπαρδάλεις, γίγαντες, τιτᾶνες καί τά τοιαῦτα) δίνουν ἄφθονη τροφή στήν εὐθυμογραφία. Ὅσο γιά μερικά στοιχειώδη τεχνικά, ἔχω ἰδιαίτερο σύμβουλο τόν... δεκαπεντάχρονο ἐγγονό μου, τοῦ ὁποίου οἱ ποδοσφαιρικές γνώσεις εἶναι ἐξ ἴσου ἄρτιες μέ τῶν συντακτῶν τῶν ἀθλητικῶν ἐφημερίδων.

Ὅσοι μοῦ γράφουν, πάντως, ὅτι μή ἔχοντας εἰδικές ποδοσφαιρικές γνώσεις, δέν δικαιοῦμαι νά γράφω περί ποδοσφαίρου, εἶναι ἀλοφάνερο ὅτι διαστρέφουν τά πράγματα, ἐλλείψει ἐπιχειρημάτων, ἤ ἀγνοοῦν στοιχειώδη γεγονότα. Δέν χρειάζεται νά ξέρης ποδόσφαιρο γιά νά κριτικάρης τά περί τό ποδόσφαιρον χίλια δυό συμβαίνοντα καί τελείως ἄσχετα μέ τήν οὐσία ἤ τήν τεχνική τοῦ παιχνιδιοῦ. Νά τούς φέρω ἕνα παράδειγμα;

Δέν ἔπαιξα ποτέ χαρτιά, δέν τά ἔπιασα ποτέ στά χέρια μου κι' οὔτε εἶχα ἰδέα ἀπ' τά διάφορα εἴδη καί τό πάθος τῆς χαρτοπαιξίας κι' ὅμως ἔγραφα μιά εἰδική κωμῳδία — τήν «Χαρτοπαίχτρα» πού ἔπαιξε ἡ Κατερίνα— πού σημείωσε, ὅπως θυμοῦνται ὅλοι οἱ θεατρόφιλοι, θριαμβευτική ἐπιτυχία. Γιατί; Καί πῶς συνέβη νά σημειώσω μιά τέτοια ἐπιτυχία (δέν λέω ὅτι ἔμεινε... ἄναυδη ἡ Ἀθήνα), ἐνῶ εἶχα πλήρη καί ὁμολογημένη ἄγνοια περί τό θέμα;

Διότι, φίλτατοι συνάδελφοι —μάθετέ το, ἀφοῦ δέν τό καταλαβαίνετε— ἄν ἡ γνώση τῆς τεχνικῆς ἑνός παιχνιδιοῦ μέ προεκτάσεις κοινωνικοῦ φαινομένου εἶναι ἕνα θέμα, τά περί τό παιχνίδι, οἱ ἀντιδράσεις, ἐννοῶ, τό πάθος πού δημιουργεῖ, τά συμφέροντα, οἱ ἀντιδικίες, ἀκόμα καί ἡ φιλολογία του, ἀποτελοῦν ἄλλο θέμα, ἐντελῶς ξεχωριστό, πού μπορεῖ θαυμάσια νά χειριστῆ ὁ πᾶς καί πολύ περισσότερο... «ἕνας δημοσιογράφος τῆς περιωπῆς σας», οἱ κρίσεις τοῦ ὁποίου δέν ἔπρεπε νά ἀκνιουρίσουν, ἀλλά νά κατανοηθοῦν. Γιά τό καλό τοῦ ποδοσφαίρου καί τῶν ἀχαλίνωτων ὑμνογράφων του.

ΔΗΜ. ΨΑΘΑΣ